

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Surveymetoden i det andra Sverige – erfarenheter från en longitudinell studie i två förorter i Göteborg

Peter Esaiasson

Tre teman

- Varför behövs studien?
- Hur gjorde vi?
- Varför räcker den inte?

Problematiska kontexter för surveymetoden

- Heterogena populationer med låg svarsfrekvens
- Bristfälliga urvalsramar

Konkreta uttryck för heterogenitet i Sverige

- Pandemin (dödstal, vaccinationsskepticism)
- Påskupploppens bakgrund och mottagande
- Osäkerheten kring Nyans
- Upplevd gruppdiskriminering (syns ej i ESS)

Sverige har blivit ett etniskt heterogent land

Största ursprungsländer:

- Syrien
- Irak
- Finland
- Ex-jugoslavien (sammanslaget)
- Polen
- Somalia
- Iran

Etniska grupper med olika ursprungsländer (exempel)

- Assyrier/syrianer
- Kurder
- Yazidier
- Pashtuner
- Hazarer

Religionstillhörighet

- ”Gud mycket viktig i mitt liv”
- Katoliker
- Ortodoxa
- Sunnimuslimer
- Shiamuslimer
- (Ahmadiyya)

Osäker folkbokföring – bristfälliga urvalsramar

- Ej folkbokförda: asylsökande och ”papperslösa”
- Osäkra bostadsuppgifter (”oriktiga hyresförhållanden”)
- Osäkra ingångsvärden i folkbokföringen (historiskt har 80 procent av asylsökanden saknat giltiga id-handlingar; passhandlingar på vift; multipla identiteter)

Mycket lite av detta syns i opinionsmätningarna!

- "Så tycker svenskarna/svenska folket," relevant men inte hela bilden.
- "Så tycker invandrarna" Really? Och kategorin "invandrare" är mest relevant för svensk-svenskarna
- "Så tycker Sveriges befolkning" – dit skall vi sikta!

Vad görs idag?

- Novus årlig förortssurvey med Global Village, telefon
- Invandrarindex surveyar SFI-studerande (Migrant WWS study) (f2f)
- Göteborgs-SOM postenkät stadsdelar
- Kommunerna lokala trygghetsmätningar (ofta f2f med kvoturval)
- Polisens lokala trygghetsmätningar, postenkät kommundelar
- Bostadsbolagens kundundersökningar, postenkät

Vår studie – mixedmode survey med boende i två särskilt utsatta områden i Gbg (Hjällbo och Bergsjön).

- Inledande F2F
- Uppföljande online för de som vill vara med
- Population: boende som är 16 år eller äldre

Hjällbo-studien

- Tre omgångar med f2f rekryteringsintervjuer i april-maj 2017, augusti-oktober 2017 och maj/juni – augusti 2018.
- Den första huvudsakligen på torget och i småhusen samt på olika arrangemang; den andra runt om i området och den tredje slumpmässigt urval av adresser/trappuppgångar.
- Två första omgångarna korta intervjuer, därefter längre intervjuer
- Allmänt väl mottaget (några kritiska frågor, rimligt). Vi har jobbat på dagtid och sen eftermiddag, gått hem senast klockan 19.30

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

(Östra) Bergsjön-studien

Hösten 2018: f2f-rekrytering i vårdcentralen Nötkärnans väntrum, i Gallerian och på Fritidsgården

samt

slumpmässigt urval av trappuppgångar i Balders, Familjebostädernas och Victoria Parks bestånd

+

bostadsrätterna på Stjärnbild och villorna på Stratosfärgatan

Hur vi gått tillväga

- Informationsbroschyr (Poseidon, Balder och Familjebostäder)
- Personliga rekryteringsintervjuer på läsplatta (administrerat av LORE)
- Intervjuer på svenska, arabiska, somaliska och engelska, två/tre-språkiga intervjuare (svenska, engelska och...)
- Incitament: delta för att försöka göra det bättre i området (berätta om resultaten för för deltagarna och för politikerna i stadsdelen) och värdecheck på 100 kronor (sedan hösten 2018)
- Uppföljande online-intervjuer i flera panelsteg via epost eller sms (även nu värdecheck, lämnas ut av café/spelbutik)

Hur det gick

- 3,473 kontakter
- 2,286 gick med på att intervjuas (66 procent)
- 814 har deltagit i minst en online-intervju (23 procent av de kontaktade, 36 procent av de intervjuade)

Svenska mot andra språk

Språk rekryteringsintervjuer

Svenska	76 procent
Arabiska	13 procent
Somaliska	5 procent
Engelska	6 procent
Flytande svenska	45 procent

Besöksintervjuer bostad

Vårt mål: få med så många som möjligt för att panelen skulle bli relevant.

Därför sampla på trappuppgång och fråga samtliga boende

Svarsfrekvens två besök bostadsadress

Lägenheter		Småhus (Bergsjön)
Tackat ja	43%	47%
Tackat nej	17%	25%
Ej kontakt	40%	28%
Antal	1263	68
Kontaktade	72%	65%

	Register data	Contacted f2f	Interviewed f2f	Interviewed Online
Gender				
Female	48	56	56	57
Foreign born				
Yes	76	75	74	70
Age				
16 – 24	21	NA	20	20
25 – 40	33	NA	36	43
41 – 64	34	NA	36	33
65+	12	NA	8	4

Neighborhood postal code	Register	Contacted	F2F	Online
Hjällbo				
612 01	3	NA	4	6
612 02/04	48	NA	45	43
612 03	21	NA	25	25
612 05	6	NA	4	6
612 06	22	NA	21	21
Bergsjön				
306 01	9	NA	10	9
306 03	10	NA	6	5
306 04	14	NA	7	9
306 05	4	NA	2	1
306 06	17	NA	23	26
306 07	8	NA	11	12
306 08	3	NA	5	7
306 09	18	NA	19	17
306 10	17	NA	17	15

Education	Register	Contacted	F2F	Online
Primary	37	NA	NA	10
Secondary	39	NA	NA	38
Post- secondary	24	NA	NA	52

Ytterligare om representativitet

- Ingen systematisk skillnad mellan det slumpmässigt baserade urvalet och övriga samplingstekniker!
- Ingen eller mycket lite systematik i panelbortfallet (men små urval efterhand).

Vilka vill inte bli intervjuade? (Intervjuarnas subjektiva bedömning av de som tackat nej)

- Språkproblem: 22 procent
- Bråttom: 26 procent
- Inte intresserade: 36 procent
- Annat: 16 procent

Vårt urval i sammanfattning

- Inte med: Vi förlorar de (huvudsakligen unga) alienerade, de som är "busy not caring"; de som lever på marginalen; de "utländska" äldre; och de som separerar sig från samhället (läs: markerar muslimsk tro med klädval).
- Med: De som är mest involverade i samhället. Skiljer sig sannolikt en del från dem som inte är med. Bättre med f2f,

Lärdomar

- F2f behövs, lokal förankring
- Inte helt avgörande med slumpbaserade urval?
- Komplettera online-intervjuer med telefon för dem som inte har de tekniska förutsättningarna
- Sannolikt hjälper incitament med t ex värdecheck

Varför det inte räcker

- Lokalt frameade surveys, ökar engagemanget
- Två av 61 förorter (19 särskilt utsatta) på polisens lista: nästan identiska resultat men...
- Särskilt utsatta kanske annorlunda
- Finns möjligen heterogenitet inom gruppen (enklaver i Södertälje med syrianer/assyrier, Tjärna Ängar och möjligen Norrby med somalier).
- Bara 6 procent av befolkningen bor i förorter, 80 procent med utländsk bakgrund bor på andra platser i landet

Behövs fler lösningar

- Låg svarsfrekvens, i synnerhet bland grupper med ”separatistiska” tendenser. Funkar inte med telefonsurveys, hopplöst dyrt med besöksintervjuer med riksrepresentativa urval;
- Bästa lösning: stratifierade urval med postenkäter kompletterat med riktade frågeundersökningar till geografiskt avgränsade områden (förorterna)?
- Eller vad tror ni?